

İhtiyarlık ve Çocukluk

(اِحْ طَامُ صَحْبَال: حَا مُدَوِّنَا مُحِبَال)

'Elo Koyo Saybutho, Lo Mezdaghro Talyutho // İtiyarlık paylamazsa, çocukluk dizginlenmez'

(Aziz Mor Afrem, 303-373)

Sevgi, yaşamın bir kültürüdür. Her şeyi var eder. Ama o, saygı ve iyilikten doğar.

Pozitif eylem ve şükür ruhu, sevginin zeminini büyütür, konumunu güçlendirir.

Negatif eylem ve şikâyet ruhu, bu zemini küçültür, bu konumu zayıflatır.

Yaşamın doğrularına odaklanmak, bir başkasının yükümlülüklerine odaklanmaktan daha ulvi bir davranıştır.

Hayatı ve toplumu ayakta tutan karşılıksız iyiliklerdir. Var olanı yaşatmak, var etmek, insan onurunu yüceltmek, çalışkanlık, üretkenlik, merhamet vs. hayatın sürekliliğini sağlayan sosyal terkiplerdir. Hayatın toplumsal damarlarına devamlı bu terkiplerden yapılacak ilaçlar zerk ve enjekte edilmelidir.

Nusaybinli Aziz Mor Afrem'in düşüncesinde hayatı aydınlatan üç kandil vardır: İlahi yasanın önemseddiği ahlaki-içsel donanımlar, yaşayarak öğrenmek, okuyarak öğrenmek.

Mütevaziliğin motivasyonu ve timsali Aziz Mor Afrem, sömürü ve sağmal inek zihniyetinin zemin bulduğu yerlerde/insanlarda, en büyük erdem olan mütevaziliğin yanlış değerlendirildiğini yaşayarak deneyimlemişti. Onun için “**ܠܝܢ ܕܥܡܪܐ ܕܚܒܬܐ ܕܗܫܒܘܟܗ ܕܠܗܒܪܐ ܕܗܝܪܐ** enhu dethmakkakht, haşbukh dlo havro//mütevazi davrandığında, seni basiretsiz sanırlar” demiştir.

Yaşayarak öğrenmenin yaratacağı tahribatları öngördüğünden, okuyarak öğrenmenin ve başarmanın zorunluluğuna vurgu yaparken, Aziz Mor Afrem 4. yy'dan şöyle seslenir: “**مَنْ لَا يَتْلُو كِتَابًا وَلَا يُحَدِّثُ بِمَا فِيهِ، فَهُوَ كَالْخَيْلِ الَّتِي لَا تَرْكَبُهَا إِلَّا بِالْحَقْلِ**. Her gün okumazsan, kitaplardan faydalanmazsın. Bil ki, şeytanlara yenilir, aylaklardan sayılırsın”.

“**عَلو كُويو سايبُثو، لُو مِزداغُرو تايُثو**//**ihtiyarlık paylamazsa, çocukluk dizginlenmez**” bilge deyişinde kast ettiği ihtiyarlık, ana-baba sevgisinin sorumluluğu ve anlayışı içinde olan ihtiyarlıktır. Bu ihtiyarlık, yeni bir tecrübe, yeni bir kitap gibidir.

İhtiyar olmak sadece fiziksel değil, zihinsel ve ruhsal boyutta da olgunlaşmayı gerektiren bir aşamadır.

Her yetişkin insanda içsel ikilik vardır: Hem aydınlık, hem karanlık taraf mevcuttur.

Onun için denir ki, **“ulaşan ancak saygı ve edeple ulaştı; mahrum kalan da ancak saygı ve edebi terk ettiği için mahrum kaldı.”**

“Akıl yaşta değil baştadır” mantığına göre, **“saybutho//ihtiyarlık”**, bir bilinçtir, derinliktir, kötülüklerin panzehiridir, diğergamlıktır, yapıcı eleştiridir, bağışlamadır, değerlerin-erdemlerin korunmasıdır, yaşam koçluğudur, tecrübedir, bilgeliktir, farkındalıktır, sağduyudur, anlam katmadır, istişaredir, sorumluluktur, disiplindir, ahlaktır, edeptir, olgunluktur, katkı sunmadır, tamamlamadır, temkinliliktir, sevecenliktir, alçak gönüllüktür.

Tek kelimeyle **“saybutho//ihtiyarlık”**, aydın taraftır. Rotadan çıkınca uyarı yapan nevigasyondur. Vicdandır. İyi idealdir. Yapılandırmadır.

“Talyutho//çocukluk”, acemiliktir, yüzeyselliktir, idealsizliktir, tecrübesizliktir, meraktır, küçük akıldır, komplekstir, öğrenme ve şekillenme sürecidir, bazen sorumsuzluktur, bazen kırılганlıktır, bazen alınganlıktır, bazen umutsuzluktur, bazen her istediğini yapma arzusudur, bazen öz disiplinden yoksunluktur, bazen vazgeçmedir, bazen başına buyruktur, bazen boşluktur.....

Yetişkin olma durumuna bakılmaksızın **“talyutho//çocukluk”** büyümemişliktir. Karanlık taraftır.

Usandırmalara ve uslandırmalara karşı, **ihtiyarlığın //saybutho’nun** samimi dürtü ve tepkileri dikkate alınmalıdır. Nasihatlerine kulak kabartılırsa, can kulağıyla dinlenirse, ruhsal büyüme gelişir, anlama kapasitesi büyür, kişilik yıkılmayacak kadar sağlamlaşır.

Yeter ki, söylenenler değer ve önem dünyasını gözetsin. Yeter ki, yüreğe akan bir üslupla söylensin.

Talyutho//çocukluğun düzensiz ve gizli eğilimleri, sorumsuzluk, önyargı, olumsuz koşullanma, kibir, kin, nefret, aşağılama, dışlama, ötekileştirme, tembellik, cesaretsizlik yaratmakla kalmaz, insanı boğulmuş bir duygu atmosferine sokar. İnsanın içindeki pozitif enerjiyi öldürür. Ruhsal yorgunluk yaratır.

Saybutho//ihtiyarlık dikkate alınır, ruhsal büyümenin etkileriyle olumlu değişim kaçınılmaz olur.

Hayatın ara sokaklarında savrulmalar yaşamamak için, içimizdeki çocuğa ve içimizdeki ihtiyara çok iyi bakmalıyız. Manevi güç kaynaklarına sarılmalıyız. Hakikat ve hakkaniyet yolunda insan, içindeki manevi güç kaynağına tutundukça; içindeki ihtiyarı dinledikçe; içindeki çocuğu besledikçe; bilgilenir, büyür, gelişir, ruhsal çukurlarını doldurur, kölelikten kurtulur, özerk alanlarını pekiştirir, gerçek huzura, gerçek özgürlüğe kavuşur. Özgünlüğü ortaya çıkar.

İnsanın zarar verici alışkanlıklara, tembelliğe, kötülüğe düşmesi, yavaş süreçlerle oluşur.

İstenirse, ansızın gelen kötülükten ve vereceği zarardan kurtulmak zor değildir. Ancak yavaş gelen, sinsi kötülüğe zamanla alışılmaktadır. Ve sonuç maalesef kötü olmaktadır.

Evet, asıl kaynağa, saf olana yönelmek için ya kendimizi zorlamamız veya seven birisi tarafından zorlanmamız gerekir. İyiliği çoğaltmak için kötülüğü yenme sürecinde ihtiyarlığın//saybutho'nun uyarıları/paylamaları çok önemlidir. Burada akıl yasama; kalp yürütme rolünde olmalıdır.

Kötülük, bataklık gibidir. Boğulmamak için bir an önce oradan çıkmak gerekir.

İnsan devamlı muhtaçtır. İhtiyaçlarına hizmet eder. İhtiyacını unutanın veya reddedenin başarması, üretmesi, çalışması, gelişmesi mümkün değildir.

En yorgun insanlar, işsizlerdir, hedefsizlerdir, başıboş insanlardır. Onun için, **“بِتْلُونُو اَوْسَرُو دَامْلُو هُوسْرُونُو” betlono avstro damle husrone//aylaklık zararlarla dolu bir ambardır”** diyor Aziz Mor Afrem.

Hedefsizliği, aylaklığı ve başıboşluğu aşmak için özen ve ısrar çok önemlidir.

Uğraşmak ve çalışmak, psiko-sosyal ihtiyaçtır. Ruhsal yaşlanmanın panzehiridir. Sadece bir şeyler yapmanın, para kazanmanın ve geçinmenin yolu değil, hayata tutunmanın da adıdır.

Onun için çalışmak, yorulmak, üretmek, faydalı olmak, paslanmaktan daha iyidir.

İşe gitmekten öte, işe yaramakla ilgili bir durumdur. İşe yaramak, insanı sevindiren bir duygudur.

Herhangi bir işe yarayamayanlar, değersizlik duygularıyla kıvranırlar. Mutsuzdurlar.

Kısacası, olumlu uğraş veya çalışmak hayat yolunda olmak ve bu yolda yürümek demektir.

Maddi açıdan muhtaç olmadan **‘yaşamak, bu yolda yürümek’** en güzel hazlardan biridir.

Onun için usanmadan, bıkmadan, bulanmadan, soğumadan, donmadan akmanın deneyimini; işe koyulmanın ve çalışmanın keyfini hem yaşamalıyız, hem yaşatmalıyız.

Çünkü azimle ve sabırla çalışıldığında, bir işe yarandığında, hayat yük olmaktan çıkar. Yaşamaya doyulmayan zevkli bir yolculuğa dönüşür.

İnsani özden ödenmiş bedel ve emekle gelen her başarı motivasyon ve onurdur. Ancak hayatta esas mesele başarı ve zafer değil, sefer ve yolculuk olduğuna göre, burada insana düşen samimi ve iyi niyetle buğdayı ekmek, çabalamak, imkân varsa sulamaktır. Başakları ise, Rab büyütüp bereketlendirecektir. **Çünkü bütün başarılar O’ndandır.**

Malfono Yusuf Beğtaş